

L'OTAN torna a tenir por

En el seu últim llibre *El manifest negre* Frederick Forsyth dibuixa una Rússia desestabilitzada i al llindar del feixisme, capaç de fer tremolar tot Europa i tot el món. Les amenaces que descriu Forsyth haurien passat per exagerades fa només sis mesos, quan Ieltsin ballava davant els decorats electorals, el ruble s'estabilitzava, la inflació feia una baixada històrica, el G-7 prometia ajudes, el Fons Monetari Internacional enviava dòlars i les intrigues del Kremlin i la guerra txetxena semblaven apaivagar-se després de l'entrada en escena del general Lèbed. Però aquesta superposició d'esdeveniments positius s'ha esvaït i els mals auguris també tornen, sobreposats, l'un darrere l'altre.

Quan fa un mes el general Lèbed va fer una visita de cortesia al quarter general de l'OTAN, a Brussel·les, els aliats occidentals ja tenien motius de sobres d'estar preocupats pel buit de poder que obre la malaltia de Ieltsin i la incertesa econòmica deguda a la bancarrota virtual de la tresoreria de l'estat. Però, tot i la seva rudesia, l'honorable seriositat de Lèbed convidava a l'esperança i, al canceller alemany Kohl, fins i tot se li va escapar un elogi al polèmic general. Un cop Lèbed expul-

sat del Kremlin, els senyals d'alarma s'han tornat a encendre a Occident i, gairebé de seguit, l'Aliança Atlàntica ha anunciat a través de la Casa Blanca el seu objectiu d'expandir-se cap a l'est.

L'anunci de l'OTAN conté per primer cop dates, simbolismes i noms concrets: l'expansió s'ha programat per al 1999, quan farà cinquanta anys de la creació de l'Aliança i deu de la caiguda del mur de Berlín. En serien els primers membres de ple Polònia, Hongria, Txèquia i Eslovènia. Son els països que més preparació i vocació demostren i, en el cas dels polonesos, hongaresos i txecs, els més neguitejats pel que pugui passar a Moscou. El record dels tancs soviètics entrant a Budapest al 1956, a Praga al 1968, i amenaçant Varsòvia al 1981 no ha deixat mai de fer-hi ombra.

Els països bàltics, Estònia, Letònia i Lituània, també

voldrien integrar-s'hi, però ni Washington ni Brussel·les no gosen ni tan sols insinuar-ho, perquè saben que el fet sotragaria Moscou i les conseqüències en foren imprevisibles.

Tampoc l'OTAN no sap ben bé què pot fer amb la resta d'ex-satèl·lits. Romania insisteix a dir que està disposada a entrar-hi, però el pes de l'ultranacionalisme i del nacional-comunisme més o menys camuflat dins el règim d'Iliescu aquests últims anys fa encendre els llums d'alerta atlantistes. Encara més alerta inspira

el règim nacionalista d'Eslovàquia, que dirigeix Vladimir Meciar, sempre disposat a posar l'un peu a Occident i l'altre mes enllà de l'ex-teló d'acer. Pel que fa a Bulgària, Occident tampoc no gosa interferir en els vincles russòfils que l'oposició de dretes detesta, però que mantenen els ex-comunistes al poder, amb el suport d'una bona part de la població, que proclama la seva identitat eslava i antioccidental.

Eslavisme i antioccidentalisme són, igualment, la base del règim filofeixista d'Alexandr Lukaixenko a Bielorrússia. En aquesta república ex-soviètica, ara confederada amb Rússia, encara hi ha estacionades prou armes nuclears per a no deixar dormir Europa tranquil·la, en cas de crisi. La Bielorrússia de Lu-

kaixenko ve a ser una mena de laboratori d'experiments antiatlantistes més o menys dirigit des del Kremlin, amb força paral·lelismes amb l'inquietant relat d'*El manifest negre*.

Quan són a punt de complir-se els set anys de la caiguda del mur de Berlín i els cinc de l'ensorrament de l'URSS, el temps comença a desautoritzar els qui van impedir un Pla Marshall per a Rússia i la van arrossegar cap al capitalisme salvatge i la desestabilització: 40 milions de pobres, només 8 de benestants, 100 milions de ciutadans en estat precari, centrals nuclears que s'esmicolen, armes atòmiques mal guardades, un exèrcit en descomposició i un estat corcat per la criminalitat. Amb un panorama així no cal ser l'OTAN ni Frederick Forsyth per a témer o imaginar catàstrofes. ■

LLIBERT FERRI

“Quan són a punt de complir-se els cinc anys de l'ensorrament de l'URSS, el temps comença a desautoritzar els qui van impedir un Pla Marshall per a Rússia.”